

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-325

23/03/2021

ქ. თბილისი

ქ. ქუთაისში, შპს „ბაჯოს“ ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „ბაჯოს“ (ს/კ 421267110) მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. ქუთაისში ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

2017 წელს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „ბაჯოს“ ტყავის საწარმოს აღდგენა-რეკონსტრუქციასა და ექსპლუატაციაზე გაცემულია №79 (03.11.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის საფუძველზეც „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-783/02.09.2020).

სკრინინგის განცხადების თანახმად, 2018-2019 წლებში განხორციელდა ტერიტორიაზე არსებული ერთსართულიანი კაპიტალური შენობის რეკონსტრუქცია და მასში არსებული ტექნოლოგიური ხაზისა და დაზგა-დანადგარების შეცვლა (რასაც ითვალისწინებდა 2017 წლის ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა), რის შემდეგაც შეიქმნა თანამედროვე დიზაინისა და ტექნოლოგიის მქონე საწარმო. ექსპლუატაციაში შესვლის პროცესმა კი აჩვენა, რომ სათადარიგო ჩარხდანადგარების გარეშე (გამლეში დაზგა, გამთლელი დაზგა, ნახევრად შრობის დაზგა, დამარბილებელი დაზგა) ტექნოლოგიური პროცესი შეფერხებებით მიმდინარეობს, რაც იწვევს ნედლეულის გაფუჭებას. შედეგად საწარმო ვერ უზრუნველყოფს ბიზნეს გეგმით განსაზღვრული პარამეტრების მიღწევასა და ხარისხიანი პროდუქციის მიღებას. აღნიშნული მიზეზების გამო საწარმომ ვერ შეძლო ექსპლუატაციის გაგრძელება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საწარმო მდებარეობს ქ. ქუთაისში, ლესელიძის ქუჩის მიმდებარედ, გოჩა გრძელიშვილის (პ/ნ 60003001201) საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ნაკვეთი1; ს/კ 03.02.24.522; ფართობი-1 358მ²), რომელიც იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე შპს „ბაჯოს“ მფლობელობაშია. საწარმოდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 130 მ-ით, მდ. რიონი დაშორებულია 50 მ-ით, ხოლო საწარმოს სამხრეთით 400 მ-ში განთავსებულია ქვიშა-ხრემის სამსხვრევი საწარმო.

შპს „ბაჯოზე“ გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, საწარმოში დაგეგმილია 50 ტ ტყავის გადამამუშავება და დაახლოებით 40 ტ პროდუქციის (გამოყვანილი ტყავი) მიღება (250 დღე, 24 საათიანი სამუშაო რეჟიმით). წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ მოიცავს გამოშვებული პროდუქციის სახეობის, რაოდენობის და სამუშაო რეჟიმის ცვლილებას. არ იცვლება გამოყენებული ქიმიკატებისა და დამხმარე მასალების სახეობა და რაოდენობა. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება გულისხმობს ორი კიდული დოლის, გამჭიმი დაზვის, ნახევრად შრობის დაზვის, ხეხვის შედეგად მტვრის მოცილების დაზვის დამატებას. მათ გარდა გათვალისწინებულია სათადარიგო გამლეში, გამთლელი, ნახევრად შრობის და ტყავის დამარბილებელი დაზგების დამატება. დამატებული დაზგა-დანადგარების ნაწილი განთავსდება არსებულ შენობაში, ხოლო დანარჩენისათვის საწარმოს ჩრდილოეთის მხარეს მოეწყობა მსუბუქი კონსტრუქციის სათავსო, მიმდებარედ არსებულ, საწარმოს დამფუძნებლისა და დირექტორის, გოჩა გრძელიშვილის საკუთრებაში არსებულ, 350 მ² ფართობის მქონე, არასასოფლო-სამეურნეო ტერიტორიაზე. ამჟამად აღნიშნული ტერიტორია ნაწილობრივ დაფარულია ბეტონის საფარით. დაგეგმილია დარჩენილი ტერიტორიის არმირებული ბეტონის ხსნარით მოპირკეთება, გადახურვა და შემოსვა ფურცლოვანი ლითონით. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდგომ საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებული იქნება: ნედლეულის საწყობი; დოლი (ნედლეულის დალბობა და ბეწვის გაცლა); დოლი (დაქრომვა); გამლეში დაზგა (მუშა); გამლეში დაზგა (სათადარიგო); გამწური დაზგა; გამჭიმი დაზგა; გამთლელი დაზგა (მუშა); გამთლელი დაზგა (სათადარიგო); შემლეგი დოლები; ნახევრად შრობის დაზგა (მუშა); ნახევრად შრობის დაზგა (სათადარიგო); სრული შრობის კამერა; ტყავის დამარბილებელი დაზგა (მუშა); ტყავის დამარბილებელი დაზგა (სათადარიგო); გამხეხი დაზგა მტვერდამჭერით; მტვრის მოცილების გამწმენდი დაზგა; დასაგრუნტი მაგიდა; საშრობი კამერა; ღებვის დანადგარი (მფრქვევანათი); დამარბილებელი; წნეხი (მუშა); წნეხი (სათადარიგო); დოლი საბოლოო დარბილებისათვის; გამზომი დაზგა; ტყავის განსათავსებელი ორი მაგიდა; საწყობი; წყლის გამათბობლები; საქვაბე; წყლის სალექარი; წყლის გაწმენდის არსებული სისტემა.

ქიმიკატები და დამხმარე მასალები ყოველკვარტალურად შემოიზიდება დაფასოებულ მდგომარეობაში და განთავსდება კაპიტალურ სასაწყობე ფართში, რომელიც განთავსებულია საწარმოს დასავლეთ ნაწილში. სათავსო დაცულია ტენის გავლენისაგან და ნიავედება გამწოვი ვენტილატორის მეშვეობით.

ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (დამატებითი და სათადარიგო მანქანა-დანადგარების დამატების) შემდეგ ტექნოლოგიური ციკლი მიიღებს შემდეგ სახეს: ნედლეული შემოიზიდება ავტოტრანსპორტით და განთავსდება სასაწყობო ფართში არსებულ სტელაჟებზე. საწყობიდან ტყავი დალბობისა და ბეწვის გაცლის მიზნით მიეწოდება დოლს, საიდანაც ტყავი გადავა დაქრომვის დოლში. დაქრომილი ტყავი მიეწოდება გამლეშ დაზგებს, რომელთაგან ერთი სათადარიგოა. ამის შემდეგ ტყავი გადავა გამწურ დაზგაზე. გაწურული ტყავი მიეწოდება გამჭიმ დაზგას. გაჭიმული ტყავი დასვენებისათვის მიეწოდება ტყავის განსათავსებელ მაგიდას. დასვენებული ტყავი მიეწოდება გამთლელ დაზგებს, რომელთაგან ერთი სათადარიგოა. გამთლელი დაზგიდან, საჭიროების მიხედვით, ტყავი გადადის შემლეგი დოლებში სასურველი ფერის

მიღების მიზნით, საიდანაც ტყავი გადადის ნახევრად შრობის წნეხზე, რომელთაგან ერთი სათადარიგოა. ნახევრად გამშრალი ტყავის სრული შრობა ხდება კამერაში. სრულად გამომშრალი ტყავი მიეწოდება დამარბილებელ დაზგებს, რომელთაგან ერთი სათადარიგოა. დარბილებული ტყავი გადადის მტვერდამჭერით აღჭურვილ გამხეხ დაზგაზე. გახეხილი ტყავიდან მტერის სრულად მოცილება ხდება მტვერდამჭერით აღჭურვილ გამწმენდ დაზგაზე. გასუფთავებული ტყავი გადადის მეორე სართულზე, სადაც განთავსებულია დასაგრუნტი მაგიდა, რომელზეც ხდება ტყავის ხელით ღებვა (დაგრუნტვა). საიდანაც ტყავი მიეწოდება საშრობ კამერას. გამომშრალი ტყავის ღებვა ხდება მფრქვევანათი შესაბამის მაგიდაზე. შეღებილი ტყავი გადადის დოლურ დამარბილებელში. დარბილებული ტყავი მიეწოდება წნეხებს, რომელთაგან ერთი სათადარიგოა. ტყავი საბოლოო დარბილებისათვის მიეწოდება დოლს. დარბილებული ტყავი მიეწოდება გამზომ დაზგას. გაზომილი ტყავი იფუთება და გადადის საწყობში.

საწარმოში წყალი გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო და ტექნოლოგიური დანიშნულებით. სასმელად გამოიყენება ჩამოსხმული წყაროს წყალი. სამეურნეო წყლის მიღება მოხდება საწარმოს სამხრეთით მდებარე უსახელო ღელედან, მდ. რიონიდან 90 მ-ში (X-311655 ; Y-4685555) და ტერიტორიაზე არსებული ჭიდან, აღნიშნული ჭიდან (მიწისქვეშა ჰორიზონტიდან) წყლის ამოღებაზე კომპანიას აღებული აქვს წიაღითსარგებლობის ლიცენზია. ტექნოლოგიური დანიშნულებით ერთ ციკლზე მოიხმარება დაახლოებით 2მ³ წყალი, რაც წელიწადში შეადგენს 200 მ³-ს. საწარმოში წარმოიქმნება საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ჩამდინარე წყლები. საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლებისათვის საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია ჰერმეტიული საასენიზაციო ორმო, რომლის პერიოდული გაწმენდა მოხდება შესაბამისი სამსახურის მიერ, ხელშეკრულების საფუძველზე. სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოო ჩამდინარე წყლები რამდენიმე საფეხურიანი გამწმენდი ნაგებობის გავლის და სათანადო გაწმენდის შემდგომ ჩაშვებული იქნება მდ. რიონში (X-311737; Y-4685588). ამასთან, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შედეგად წყლის რესურსებზე დამატებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის - არ იცვლება გადასამუშავებელი ნედლეულის, გამოყენებული ძირითადი და დამხმარე მასალების და მიღებული პროდუქციის რაოდენობები და შესაბამისად, არ იცვლება წყლის ხარჯი ტექნოლოგიურ ციკლში. არ შეიცვლება, ასევე, ჩამდინარე წყლების რაოდენობა და ხარისხი. აღსანიშნავია, რომ შპს „ბაჯოზე“ გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნისა და შესაბამისი გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, კომპანიას დაგეგმილი ჰქონდა ჩამდინარე წყლების გასაწმენდად აღდგენისა და რეაბილიტაციის შემდგომ გამოყენებინა არსებული, ყოფილი ტყავის წარმოების გამწმენდი სისტემა ან/და საჭიროების შემთხვევაში, მოეწყო ახალი ნაგებობა. სკრინინგის განცხადებაში არ არის დაზუსტებული აღნიშნული ინფორმაცია.

გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, საწარმოს სპეციფიკის გათვალისწინებით ტექნოლოგიური პროცესების დროს ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა ამიაკი, ფორმალდეჰიდი, ორგანული მტვერი, აცეტონი, ბუთილაცეტატი, ეთილის სპირტი, ბუთილის სპირტი და ტოლუოლი. სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებისას არ იცვლება ტყავის დამუშავების ტექნოლოგია, ნედლეულის და მიღებული პროდუქციის რაოდენობა, საწარმოს სამუშაო რეჟიმი. ამასთან, სკრინინგის განცხადების თანახმად, შეიცვლება ატმოსფერული ჰაერის

დაბინძურების სტაციონარული წყაროების რაოდენობა. კომპანიის მიერ დაგეგმილია, ასევე, ალტერნატიული საწვავის გამოყენება, შესაბამისად, ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება გაიზრდება საქვების ელექტროენერჯის ნაცვლად ბუნებრივ აირზე ან შემაზე მუშაობისას. სკრინინგის განცხადების თანახმად, ძირითადი ტექნოლოგიური პროცესების დროს გამოყოფილ მავნე ნივთიერებებთან ერთად, უახლოეს საცხოვრებელ სახლთან ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ხარისხი არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ნორმებს და საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე მოსალოდნელი არ არის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესება, თუმცა არ არის სათანადოდ შეფასებული დაგეგმილი ცვლილებების გათვალისწინებით ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება. დოკუმენტში არ არის მოცემული, ასევე, ტყავის ნედლეულის მიღება/დასაწყობება/ტრანსპორტირებისა და ტყავის გადამუშავების პროცესებთან დაკავშირებული სუნის მართვის საკითხები. აღნიშნული საკითხები საჭიროებს დამატებით შეფასებას.

საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ხმაურის წარმოქმნის წყაროს წარმოადგენენ ტექნოლოგიური დანადგარები და მათი ელექტრო ძრავები. ლიტერატურული მონაცემები ადასტურებს, რომ ტყავის საწარმოებში ხმაურის დონე არ აჭარბებს 70 დბა-ს. ვინაიდან საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე მოხდება დანადგარების დამატება მოსალოდნელია ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედების ზრდა, რაც საჭიროებს დამატებით შეფასებას.

საწარმოს ფუნქციონირებისას მოსალოდნელია, როგორც საყოფაცხოვრებო, ისე სახიფათო, არასახიფათო და საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნა. საწარმოში უზრუნველყოფილი იქნება სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ცალ-ცალკე შეგროვება სახეობების მიხედვით და შესაბამის კონტეინერებში განთავსება, რის შემდგომაც საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გაიტანება ქალაქის ნარჩენების პოლიგონზე, ხოლო სხვა საწარმოო ნარჩენები შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე, მსუბუქი კონსტრუქციის მინაშენის მოწყობისას, მოსალოდნელია მცირე რაოდენობით სამშენებლო ნარჩენები (არმატურისა და ფურცლოვანი ლითონის ჯართი, ან ბეტონის მცირე ზომის ნატეხები), რაც ხელშეკრულების საფუძველზე გატანილი იქნება ტერიტორიიდან, რკინის ჯართი გადაეცემა ჯართის მიმღებ პუნქტებს, არასახიფათო სამშენებლო ნარჩენები განთავსდება ნაგავსაყრელზე. რადგან ექსპლუატაციის ეტაპზე არ იცვლება ნედლეულის, პროდუქციის, მუშა-მოსამსახურეთა რაოდენობები, ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობისა და სახეობის ცვლილება მოსალოდნელი არ არის.

როგორც გზმ-ის ანგარიშშია აღწერილი, საწარმოს მოწყობით ბუნებრივ ლანდშაფტზე და ბიომრავალფეროვნებაზე გავლენა არ მომხდარა, რადგან დანადგარების მოწყობა არ იყო დაკავშირებული ახალი ტერიტორიის ათვისებასთან, გარემონტდა ძველი შენობა-ნაგებობები. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე დამატებული მოწყობილობების ნაწილი განთავსდება არსებულ შენობაში, ნაწილი შენობის მინაშენში, რომლის მოწყობა არ საჭიროებს მნიშვნელოვან სამუშაოებს.

ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებისთვის საწარმოში საჭირო იქნება ბეტონის ხსნარის, არმატურისა და ფურცლოვანი ლითონის შემოტანა და მინაშენის მოწყობის შემდეგ დასამატებელი დაზოგა-დანადგარების ტრანსპორტირება. სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებისას სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედება შემოიფარგლება 5 გადაზიდვით.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. ქუთაისის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის და დაგეგმილი ცვლილებების გათვალისწინებით, შპს „ბაჯოს“ ტყავის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე მოსალოდნელია გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. ქუთაისში, შპს „ბაჯოს“ ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „ბაჯო“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ბაჯოს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ბაჯოს“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'ლ. დავითაშვილი'.

მინისტრი